

Esti Hirlap

Előfizetési árak:

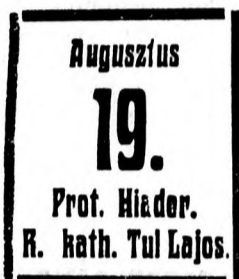
Debreczenben: Vidéken:
Egész évre .. 10.-kor: 16.-kor:
Fél évre ... 5.-kor: 8.-kor:
Negyed évre 2.50 „ 4.-kor:
- Egyes szám ára 4 fillér -

Politikai napilap

FELELŐS SZERKESZTŐ: **BALASSA SÁNDOR.**
KIADÓ ÉS LAPTULAJDONOS: **HOROVITZ ZSIGMOND.**
Szerkesztőség és kiadóhivatal Darabos-u. 7. Telefon: 4-12.

Debreczen és Hajdúvár-
megye egyellen délutáni
- napilapja -
Megjelenik vasárnap
kivételével minden nap
- délután 4 órakor -

Mi lesz holnap?

VASUTI MENETREND.

Debreczenből indul:

Budapest felé reggel sz.-v. 5 óra
12 p. gy.-v. 8 ó. 57 p. délelőtt sz.-v.
11 ó. 27 p. délben sz.-v. 12 ó. 12 p.
11. u. gy.-v. 4 ó. 42 p. este sz.-v. 9 ó.
st sz.-v. 10 ó. 55 p. éjjel gy.-v. 1 óra
50 perc.

Szatmár felé reggel sz.-v. 5 ó. 20
délelőtt sz.-v. 10 ó. 1 p. délben gy.-
v. 12 ó. 24 p. délután sz.-v. 3 ó. 56
este gy.-v. 7 ó. 15 p. este sz.-v. 10
ó. 51 p. éjjel sz.-v. 2 ó. 54 p.

Nyiregyháza felé személyvonatok
reggel 5 ó. 14 p. reggel 8 ó. 51 p.
délben 12 ó. 38 p. d. u. 4 ó. 28 p.
este 7 ó. 30 p. éjjel 10 ó. 42 p.

Füzesabony jelé személyvonatok
reggel 5 ó. 20 p. d. e. 11 ó. 52 p.
délután 5 ó.

Tiszalök felé személyvonatok reg-
gel 5 ó. 30 p. reggel 8 ó. 14 p. dél-
ben 12 ó. 22 p. d. u. 2 ó. 20 p. d.
u. 4 ó. 35 p. este 7 ó. 10 p. éjjel 11
ó. 15 p.

Nagyvárad, illetve Nagyléta—Vér-
tes felé reggel 4 ó. 45 p. d. e. 9 ó.
10 p. délben 12 ó. 18 p. d. u. 2 ó.
40 p. d. u. 4 ó. 8 p. este 7 ó. 38 p.

Tőzsdei jelentés.

— Távirati tudósítás. —

(50 kilogrammonként.)

1 órai zárlat.

— aug. 17.

Okt. buza	11.46
Apr. buza	11.65
Okt. rozs	9.50
Uj májusi tengeri	8.17
Okt. zab	8.28

Készáru kezdetben 5-tel olcsóbb,
helyel-közzel drágább is. Határidő
piac szilárd fedezésekre.

Az Esti Hirlap telefon jelentései.

A király születésnapján.

Budapest, aug. 18.

A király születésnapja alkalmából
diszszemlélt tartottak a Vérmezőn. —
Reggel hálaadó istentisztelet volt a
Mátyás-templomban, amelyen a kor-
mány, a hivatalok, testületek vezetői
is megjelentek. Khuen-Héderváry
Károly gróf miniszterelnök ebédet
adott, amelyre a polgári és katonai
hatóságok fejei voltak hivatalosak. —
Az ebéd után Héderváry titkára kisé-
retében birtokára utazott. Az összes
templomokban hálaadó istentisztele-
teket tartottak.

Revolveres rablók egy posta- hivatalban.

Budapest, aug. 18.

A fővárosban páratlanul vakmerő
rablás történt. Két fegyveres férfi
ma délután behatolt az Atilla-körut
32. szám alatt levő 14-es számú posta-
hivatalba s az ott talált Szeitfeider
Terézre és Raetzky Terézre revolvert
szegezve, életveszélyes fenyegetések
között kényszerítették őket, hogy a
hivatal készpénzkészletét adják át ne-
kik. A megriadt nők nem mertek el-
lenkezni. Több mint ezer koronát ad-
tak át a rablóknak papírpénzben és
aranyban, akik erre kerekelt oldottak,
de előzőleg még annyira megfélemlít-
tették a hölgyeket, hogy ezek csak
jóval a rablók eltávozása után mer-
tek segítségért kiáltani. — Az utca
népe és a házbeliék a rablók üldö-
zésére indultak, de addig már telje-
sen nyomuk veszett. A rendőrség szé-
leskörű nyomozást indított a vak-
merő postarablók ellen, de idáig még
eredmény nélkül. Az egész detektiv-
testület mozgósítva van, de a rab-
lókat még nem tudták kézrekeríteni.

Ma délelőtt jelentkeztek a rendőr-
ségen Halas Lajos és Szarka Károly
kereskedelmi iskolai tanulók, akik
éppen akkor mentek el a posta előtt,
amikor a rablók, kirabolván a posta-
hivatalt, kerekelt oldottak. Többek ál-
lítják, hogy a két rabló már napok
óta leselkedik a postahivatal körül.
Kedvező alkalomra vártak, hogy tet-
tüket végrehajthassák. A nyomozást
nagy erővel folytatják tovább.

Szerencsétlenség egy gyárban

Budapest, aug. 18.

A Rácz és Lukács cég gyárában
ma nagy szerencsétlenség történt. —
Egy állvány összeomlott és Rimán
György kőművest egy napszámosnő-
vel együtt agyonütötték az állvány
darabjai.

Kitört az angol vasutas sztrájk.

Budapest, aug. 18.

Londonból jelentik:

Az angol vasutasok ma reggel pro-
klamálták az általános vasutas-sztrájk-
ot. Londonban s az ország legtöbb
részében már sztrájkba léptek a vas-
utasok s a forgalom majdnem teljesé-
ben megbénult.

A kormány minden szükséges in-
tézkedést megtett, hogy a nehéz hely-
zetet enyhítse s bár a tegnapi meg-
indított tárgyalások a munkaadóknak
visszautasító magatartása miatt meg-
hiúsultak, mégis van remény arra,
hogy rövid idő alatt meg lesz a bé-
kés megegyezés. A kincstári kancellár
ugyanis az alsóház mai ülésén be-
jelentette, hogy a kormány és a vas-
utasok között a tárgyalások újból
megindultak a kormány indítványa
értelmében, amely vizsgáló bizottság
kiküldését ajánlja. A munkáspárt ve-
zére a kancellár beszédére válaszolt,
kijelentette, hogy minden irányban
voltak félreértések, de reméli, hogy
a tárgyalások az ügy elintézését erem-
ményezik.

Ma reggel 8 órakor megkezdődött
a vasúti alkalmazottak általános —
sztrájkja. A kormány a nagyobb közle-
kedési centrumokba, főleg Liver-
poolba és Manchesterbe újabb csa-
patokat küldött.

A rakodómunkások sztrájkbizott-
sági tanácskozásán határozatot fogad-
ott el, amelyen a szövetség utasi-
totta összes tagjait, hogy haladéktal-
anul térjenek vissza a munkához.

A sztrájk nagyságát és jelentősé-
gét, úgy látszik, hogy az első pillan-
atban meg sem lehetett állapítani.
nagyon komoly és félt, hogy még
rosszabbra fog válni. Irányadó kö-
rök katasztrófától tartanak. Az an-
gol vasutas sztrájk lesz talán a leg-
nagyobb sztrájk, ami csak volt még
eddig Európában.

Az angol sztrájk.

Debreczen, aug. 18.

A forradalomnak az is egyik mód-
ja, hogyha fél millió ember egysze-
rűen előre rakja a kezét és nem csinál
semmit. Angliában eddig ez a fél
millió ember cipelte ki meggörnyedt
hátán a messze vidékekről érkező ha-
jók rakományát, ők rakták szekerre,
ők fuvarozták be a városba, a pálya
udvarokra, ők indították a vonatokat,
ők vezették a mozdonyokat, azt a
buza, liszt, argentinai, kanadai husz-
szállítmányt, amit a gyarmatok küld-
tek az anyaország táplálására, ők vit-
ték szét egész Anglia területén.

S most, hogy ez a félmillió ember
előberakta a kezét s megtagadta
munkaerejét, a hajók hiába futnak
be az angol kikötőkbe: a friss, jó
élelmiszerek ott romlanak el a hajó-
ürben. Nincsenek munkások, akik ki-
rakodtassák, nincs fuvaros, nincs vas-
ut, hogy elszállítsa őket.

Anglia ma érdekes experimentum
azok számára, akik a társadalmi je-
lenségeket szívesen figyelik. Egy or-
szág, amelyikből teljesen ki vannak
amputálva a közlekedés szervei. Vi-
viszektör orvosok kegyetlen kísérle-
tei jutnak az ember eszébe. Ezek a
doktorok az agy gócpontjait kutatva,
kiirtják az élő állat egyik vagy má-
sik idegszálát, vagy egy egész agy-
tekercsét. És erre az állat aszerint,
hogy mit semmisített meg a szerve-
zetében, a legkülönbözőbb nyomo-
rékságokat szenved: lefittyen a szem
héja, úgy hogy képtelen a szemét
használni a földön húzza az egyik
szárnyát, vagy az egyik lábát, telje-
sen megbutul és bénán, sután marad
egy helyben vagy szédülő fejt a por
alá. Komja s ő maga megkergülve
kering körülötte.

Anglia helyzete ma, amikor meg-
bénult az egész forgalmi helyzete,
a legsúlyosabb nyomoruság közep-
pette mutatja példáját annak, hogy
mi lehetne egy modern ország közle-
kedés nélkül. Angliát a közlekedés,

Házlebontás miatt

Levélpapírok rendkívül olcsó árban
kaphatók Horvitz papírüzletében Piac-u. 12.

a világhatalom tette naggyá, ma is a közlekedés, a világhatalom táplálja. Ezért mutat még súlyosabb tüneteket ez a válság, mint amilyent mutatna más országban, másféle körülmények között. Anglia földje nem képes eltartani a rajta élő embereket: meglévő készletei fogytán vannak, hogyha tovább tart a harc, hiába vannak a Vertheim-szekerények tele pénzzel és gazdaságát hiába kínálja neki megvételre az egész föld: az ország éhínség előtt áll.

Félelmetes hatalma fél millió embernek s az első gondolat ezzel a csendes forradalommal szemben az, hogy képzelhető-e olyan jog, mely az embereknek egy csoportját, akár mily nagy csoportját, ilyen kényeszerű helyzet megteremtésére felhatalmazza?

Ez a fél millió ember azonban elsősorban a maga bőrét viszi a vásárra, a maga existenciáját teszi kockára. És ha félmillió embert egyszerűen, egyidőben hevit fel egy ilyen kétségbeesett lépésre, akkor föl lehet tenni azt, hogy annak a félmillió embernek igaza van. Hogy éppen Angliában kellett egy ilyen monstre-sztrájkknak kitörnie, az mindenestere meglepő. Meglepő először azért, mert aránylag Angliában fizetik ki a legnagyobb munkabérek. Meglepő másodsor azért, mert a nagyobb munkabér mellett Angliában a munkabér aránylag olcsóbb, mert ott az élet drágításának eszközei közül legalább egy s talán a legveszedelmesebb: a védővám hiányzik. Meglepő végül azért, mert az angol munkásszervezeteket, a Trade Unionokat úgy ismerjük, mint a békés fejlődés szinte konzervatív szervét. Egészen váratlan, hogy ez a szervezet csinálja meg ezt a forradalmat, mely grandiózus méreteiben hasonlít ahhoz a «grand jour»-hoz, a végső leszámoláshoz, amelyben majd egy távoli szép napon a munkásszervezetek egy egyetemes nagy sztrájkjal akarnak leszámolni a polgári társadalom mai antiszociális szervezetével.

És épen az, hogy a mérsékelt vezetés dacára Angliában az ottani viszonyok között az aránylag jól szituált munkásosztály keseredik el egészen egy ilyen monstre harcig, emeli jelentőségében ennek a sztrájkknak a tanúságát. Évek hosszú sora óta tart Évilágszerite a mértéktelen, rohamos drágulás. Hogy mik ennek a drágulásnak az indító rugói, azt részletezni itt hosszadalmas volna, elég utalni arra, hogy a spekuláció, a trösztök és a kartellek, a közérdekét folytonosan drágító, a spekulációnak szabad rablást engedő panamak játszáka ebben a folyamatban a főszerepet, melyhez Anglián kívül még a mezőgazdasági és ipari termékek árát egyre drágító védővámok járulnak. Angliában a már említett tényezők védővám nélkül is elégségesek voltak annak a folyamatnak az előidézéséhez, amelynek súlya alatt mi, a kontinens lakói még fokozottabb mértékben nyögünk. A folytonos drágulás

közepette a fix fizetésű emberek jövedelme egyáltalában nem tartott, — nem is tarthatott lépést az örült ár-emelkedéssel, a nem fixfizetésűek pedig nem bírták fokozni ugyanebben az arányban a jövedelmüket. Hatása ennek az az egyetemes elégedetlenség, mely Angliában is, ebben a hozzánk képest még Eldorádó országban is félmillió embert tudott harcba állítani, ami még csak egy kis izelítő abból, ami majd talán ötven, talán száz esztendő múlva fog történni. — Hogy hova vezet ez, az még nagy kérdés. A felelősséget azok a telhetetlen spekulánsok és panálisták viseljék majd érte, akik miatt ma már a föld akármelyik pontján lehetetlen megélni annak, aki nem tolvaj, nem sikkasztó, vagy nem nagy, örökölt vagyon ura.

Az új koronaügyész-helyettes.

Dr. Szeőke István kinevezése.

Debreczen, aug. 18.

Dr. Szeőke István debreczeni főügyész-helyettesét a király kinevezte koronaügyész-helyettesé. Nagy kitüntetés érte ezzel a debreczeni főügyészség kiváló helyettes vezetőjét. Az új koronaügyész még fiatal ember és nagy jövő előtt áll. Csak a legkritikább esetek közé tartozik, hogy e legfelsőbb elismerés ilyen gyors érvényesülésre jusson, mint a Szeőke István dr. karrierjében.

Mi, akik ösmerjük Szeőke István eddigi működését, csak mi tudjuk igazán méltányolni gyors előrehaladását. Mert a Szeőke István koronaügyész-helyettesé váló kinevezésében a legfelsőbb elismerés mindenképen méltó embert ért. Az ilyen rendkívüli karriereket csak természetes, hogy rendkívüli körülmények szülhetik. Ilyen körülmény a Szeőke István megfeszített munkássága, páratlanul álló judiciuma, kiváló kvalitásainak sorával.

Öszinte örömmel tölthet el tehát mindnyájunkat a Szeőke István dr. kinevezése, habár az örömmünkbe szomorúság is vegyül, hiszen a debreczeni jogász-karnak illusztris tagja eltávozik körünkől. Szeőke István dr. koronaügyész-helyettesé váló kinevezése ma lett közlöndomássá Debreczenben és általános örömet keltett városunk előkelő köreiben.

Szép, világos

három szoba,

előszobával,
nagyon alkalmas
irodának,
hivatalnak.

November hó 1-sejére
kiadó.

Darabos-utca 7. szám.

Hogy fogtak ki az együgyű Bután?

Lóvasárlási kaland
Debreczenben.

Debreczen, aug. 18.

Buta János mikepércsi gazdálkodó akit egész véletlenül jó szívvel áldott meg a gondviselés. Legalább erre vall az alábbi eset, amely a mi jó Butánkkal esett meg éppen a debreczeni lóvasárláson. Nem is lehetne jobb címet adni ennek a históriának: mint azt, hogy hogyan fogtak ki a jámbor és együgyű Bután?

Nagyon egyszerűen, nagyon szépen és könnyen. Összefogott két — «élelmes» ember, Rác Imre és Nagy Károly. Haditervet készítettek a jámbor Buta becsapására. Volt Nagy Károlynak egy rossz lova. Ezen akartak tudni a Buta rovására. Rác Imre vezette a vásárra Butát. Aztán úgy irányította a dolgot, hogy Nagy Károly mellé kerüljenek. Itt aztán ő agyba-főbe kezdte dicsérni a rossz, kehes lovat.

A csel sikerült. Buta úgy látszik, hogy tényleg elég buta volt és — beugrott. Hosszas kapacitálásra megvette a lovat — háromszoros áron. A nyakába sózott kehes lóval Buta hazafelé tartott, a két jó cimborá pedig markába röhögött. Megelezték az ebül szerzett koncot és nagyot ittak a Buta butaságának az örömeire. A jó kedvük azonban nem fog sokáig tartani.

Buta ugyanis mégsem buta annyira, hogy lenyelje ezt az egész dolgot. Felvilágosították becsapatójáról, mire a mi Butánk feljelentette lóvasárlási kalandját a mikepércsi — csendőrségen. A debreczeni királyi ügyészség megindította a vizsgálatot az élelmes lókupecsek ellen.

A csikós kiserve.

„Agyon akartam ütni
a cimborám . . .“

Debreczen, aug. 18.

Cifra szürös, rámás csizmás, lobogós ingujju legény penderült be a debreczeni királyi ügyészség ajtáján.

— No, mi járatban, atyámia? — szólította meg az állam igazságszolgáltatásnak szigorú öre.

— Bűnös ember vagyok, tekintetes uram. Bűnös, megátalkodott ember; megvertem, majd hogy agyon nem ütöttem a cimborám. Tóth Mihály csikósbojtár volnék a Hortobágyról. A nagy Ohat mellett őriztem a ménest. Azután eljött a nyári debreczeni nagyvásár. Csikókat hajtottunk a városba. De a koresmánál megálltunk egy ital borra. — Akkor történt velem a szerencsétlenség . . .

— Micsoda szerencsétlenség? — Nagyon nagy, tekintetes uram. Tudom, hogy bűnös ember vagyok. Nem is mentegetőzni jöttem én ide. En voltam az a legény, aki majd hogy agyon nem vertem a cimborámat. Frézing László volt a becsületes neve. Nem tudom, hogy él-e, hal-e még? Most aztán eleresztett a gazdám is. Nem fogad be a Nagy-Hortobágy. Bűnös vagyok, fogjanak be. Nem lesz addig maradásom, amíg meg nem fizetek érte . . .

Az ügyész máskor szigorú arca nyájasan tekintett a legényre. Hiszen nem minden nap esik meg az ilyen dolog, az ilyen romantikus história.

Különösen a mai világban. — Az ügyész aztán megállapította, hogy Mihály az az ismeretlen tettes, aki Frézing Mihály hortobágyi csikóst ve rekedés közben majd agyon nem verte. Súlyos volt a Frézing állapota, de már most túl van a veszélyen.

— Látom, hogy becsületes legény vagy édes fiam. Nem is tartóztatlak le azért. Megverted a pajtásodat, de látom, hogy meg is bűnhődött érte. Meg is bántad a tette det. Menj haza nyugodtan, majd elintézzük a dolgot. De aztán vigyázz, nehogy máskor is verekedésen érjenek.

A csikósbojtár csak elámult erre a beszédre. Nem is tudta megérteni a dolgot. Önként ajánlkozott, hogy eleget tesz a törvénynek és ime, ő nem kell. Nem tudta mire venni a dolgot. Hiszen a Hortobágyon más törvények vannak . . .

Nem is akart hazamenni a világról sem. Mindenáron kiakarta állani a büntetést cimborája véérért. Mikor végre valahogy megtudták vele érteni a dolgot, hümmögve ment haza. Sehogy sem tetszett neki a dolog. — Nem fért a legény fejébe és rosszul esett neki, hogy meg nem szenvedett a pajtásaért.

Halálos szerencsétlenség a pályaudvaron.

Az ütközők közé került.

Debreczen, aug. 18.

Ma reggel a kolozsvári pályaudvaron halálos végű szerencsétlenség történt. Szabó Aron 24 éves bácsi születésű vasuti fékező tolatás közben két vasuti kocsi ütközője közé került. A két vastányjér a szerencsétlen ember mellkasát teljesen összezúzta, úgy, hogy azonnali halálát okozta.

A veszteglő vasuti vagonok össze szedésével volt megbízva Bonyhai József mozdonyvezető. A mozdonyon rajta kívül Máthé József fűtő és — Nagy János tolató tartózkodtak.

Már hajdnom valamennyi kocsit a mozdonyhoz kapcsoltak, mikor a 9048. számú teherkocsi kapcsolására került a sor. A kocsi, hogy valami erő folytán meg ne indulhasson s esetleges károkat vagy szerencsétlenségeket ne okozhasson, a szabályzat értelmében a fékkel erősen le volt zárva.

Hogy tehát a mozdonyhoz lehessen kapcsolni, annak zárt fékjét ki kellett engedni, Nagy János tolató ezért utasítást adott Szabó Aron fékezőnek, hogy a féket engedje meg s azután a kocsit kapcsolja a többiek után. Szabó Aron az utasítást teljesítette, a kocsin levő vas lépcsőn felmászva, a zárt féket kinyitotta s azután a kocsi elé állt, hogy a kapcsolást is elvégezze.

A mozdony a rendes tolató sebes-séggel közeledett a szabadon álló kocsi felé s mint rendesen, megtörtént a kapcsolat. A mozdonyon levők nem is sejtették, hogy közben Szabó Aron az ütközők közé került s az neki halálát is okozta.

Ellengózzel a mozdonyvezető meg indította a gépet s azzal tovább haladt. Szász József földműves gazda ebben az időben épen a repülő hidon tartózkodott s rémülten látta, hogy a kocsi ütközőjén egy ember van felnyársalva s a felnyársalt embernek ömlik a vére.

Kiabálni kezdett a mozdonyvezetőnek, ki erre a gépet megállította s szaladtak abba az irányba, ahova

Szász József mutogatott. Megdöbbenéssel vették észre, hogy a felújított ember Szabó Aron fékező, ki kapcsolat közben valószínűleg nem hajlott meg eléggé s így ekrült az ütközők közé.

A trafikban.

Szin: Trafik. Benne egy idősebb hölgy: nyilván a tulajdonosnő. — Mellette fiatal leány, akinek sejtelve sincs arról, hogy mennyi az ára három británikának összesen.

Egy ur (belép): Brityt kérek! A leány: Tessék? Az ur: (meglepődve) Hát nem érti (Szótagolva): Bri-ta-ni-kát! A leány: Hja vagy úgy! (Kivesz a Hhata mögül egy skatulyát): Parancsoljon!

Az ur: Ez nekem igen fiatal! A leány: Tessék?? Az ur: Bizony! Ilyen fiatal! Csak nem képzeli, hogy szénstanglikat fogok a számba dugni. Ha-ha! A leány (kötelességszerűen mosolyog): Parancsoljon, ezek világosabbak.

Az ur: Jó vicc! Jó vicc! Ide azzal a skatulya brityivel a pult alól! Ide vele, ide vele!

(Az idősebb nő szó nélkül felkel, a pult alá nyul, kivesz egy félig telt szivarobozt, odanyújtja. A benne levő szivarok olyan feketék, mint az előbbieik.)

Az ur (a leányhoz): Látja! Ez az! Ez kell nekem! (Szó nélkül kifordítja az egész skatulyát a pultra; elkezd válogatni. Miután vagy öt szivart válasszal, szűkebb választás céljából. Az eredmény két szivar és egy csomó sebesült a küzdőtérén.) Ennél maradjunk! Kérek egy zacskót hozzá és egy szipkát, ez pedig összesen... (a leányra néz kérdően.)

A leány (tanácstalanul nézi az idősebb nőt; tőle várja a megoldást.) Az idős néni: Kettő és egy szipka, az tizenhét krajcár...

Az ur: Persze, nyolc! Nyolc vas egy ilyen piszok. Egy ilyen piszokért mer az állam tizenhat fillért rajtam bevasalni; tizenhatot darabjéért... persze ezt csak nálunk lehet! Volna csak ez külföldön... Azt a daruszerű réznagymamáját az ilyen miniszternek! (Kivesz a zsebéből egy hamis ötkoronást és azzal fizet.) Ilyet csak itt lehet csinálni! Csak nálunk, Magyarországon!

HIREK.

A király születésnapja Debreczenben

Ma volt a király születésnapja, a melyet megünnepelet Debreczen hivatalos világa is.

Az egyházaknál istentiszteletek voltak. Reggel 8 órakor a református nagytemplomban, 9 órakor a róm. katolikus templomban és 10 órakor a Deák Ferenc-utcai izraelita templomban.

Az istentiszteleteken jelen voltak: a város részéről Kovács József polgármester, Magoss György t. főügyész, Csóka Samu tanácsnok, Roncsik Lajos árvaszéki elnök, Rostás István r.-főkapitány. A megye részéről ott voltak Kovács Gyula alispán és Pákozdy Sándor főjegyző. A görögkatolikus templomban reggel 8 órakor volt istentisztelet. A város itt Körner Adolf és Medgyaszay Miklós tanácsosokkal képviseltette magát.

— A VHSz. Baltázár püspökhöz. A tisztult református egyházkerület beiktatott püspöke: Baltázár Dezső dr. tevékeny igazgatósági tagja a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének is és minden alkalmat felhasznál arra, hogy a vidéki sajtó iránti rokonszenvét kifejezésre juttassa. A kiváló kartárs püspöki beiktatása alkalmából a VHOSz. elnöksége a következő táviratot küldte Debreczenbe:

Méltóságos Baltázár Dezső püspök urnak, Debreczen. üdvözlőjük az Ur szolgálját, megadatott, hogy egyházkerületén Uek fejedelme legyen; üdvözlőjük a mi Szövetségünk igazgatósági tagját, aki fejedelmi méltóságában is szolgál maradt velünk a gondolatszabadság oltáránál. Fennkölt szellemednek dícsőséget, nevednek örök életet magad teremtettél, mi már csak a testvéri szerelet virágait fonhatjuk koszorudba, mely nekünk is jóleső elismerést jelent. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége nevében Szávay Gyula elnök, Palócz László titkár.

— Egy születésnap üzenete. Brassóból írják: A brassói rendőrség letartóztatott egy Reisenauerné nevű születésnőt, akinek működését már régóta figyelemmel kísérte a rendőrség anélkül, hogy a legujabb időkig elene pozitív bizonyítékok merültek volna fel. Reisenauerné 70 éves, öszszetörött, vén asszony, ennek dacára jegyben jár és a jövő hónapban lett volna az esküvője. Két brassói iparos felesége jelenleg is nagybetegen fekszik, kiket megoperált, ezenkívül két fiatal leányt állított elő a rendőrség, kik büneiket bevallották. A feljelentések özőnével érkeznek a bűnös asszony ellen. A rendőrség már átszállította az öreg asszonyt az ügyészséghez, ahol a vizsgálóbíró elrendelte az előzetes letartóztatást.

— Öngyilkosság Palics-fürdőn. Szabadkáról jelentik: Tegnep délben Palicson öngyilkossági kísérletet követelt el Szigethy József gyógyszerész. Szigethy! jól ismerik Szabadkán. Valamikor övé volt a Vöröskereszt gyógytár. Öregsége és vagyoni romlása folytán évekkal ezelőtt Palicsra költözött. Az öreg patikust az utóbbi években igen sok baj érte. Nagyon elkészerítette az, hogy Kálmán fia a mult évben felakasztotta magát. Azóta allandóan a halál gondolatával foglalkozott. Tegnep délben a parkban háromszor magára lőtt. Kétszer mellbe lőtte magát, egyszer pedig föbe. A golyók nem sértettek nemesebb részeket. Dr. Fötser István léseket s Szigethyt beszállította a palicsi fürdőorvos bekötözte a sérüléseit. A halmi vágó öreg gyógyszerész egy percre sem vesztette el eszméletét. Allandóan azt mondja, hogy nem érdemes élnie s ha felgyógyul, ismét öngyilkosságot követ el.

— Kivégzés Frankfurtban. Majna-Frankfurtból jelentik, hogy ott Müller örmestert, kit kedvesének megilkolása miatt halálra ítélték, ma reggel kivégezték. Az elítélt, valamint atyja és egy katonai lelkész a legutolsó órában kegyelmi kérvényt adtak be, melyet azonban elutasítottak.

— Kiderült régi bűn. Nagykanizsáról jelentik: A zalamegyei Belatnc községben közel három hónapja már, hogy meggyilkolták a zsidóhegyi korcsmáros, Kercsmár Istvánt. Május 23-án reggel 6 órakor a zsidóhegyi korcsma előtt eszméletlenül, véresen találták a falu korcsmárosát: Kercsmár Istvánt. Nem lehetett kihallgatni, mert nemsokára meghalt. Ez idő alatt Pörs János zsidóhegyi lakos a szomszédos Muraszombatba ment, ahol jelentést tett az esetről a járásbírósnak. Azt hitték, hogy Pörs János a gyilkos és a gyanút alaposabb tette az a körülmény, hogy Pörs haragosa volt Kercsmárnak. — Pörs azonban igazolta alibijét. Később azonban Pörs Jánost mégis letartóztatták és átadták a bíróságnak. Pörs mindent tagadott, végre megtört és tegnap töredelmesen bevallott mindent. Bevallotta, hogy Kercsmár Istvánt veje, Koczén István felbujtására ölte meg, aki 300 koronát ígért nek, ha Kercsmárt elteszi láb alól. A gyilkos vallomása alapján a csendőrség most Koczén is letartóztatta és legközelebb mindkettőjüket a kir. ügyészség fogházába szállítják.

— Az újvidéki sikkasztás. Újvidékről jelentik: Egypre jobban bizonyolódik a Matica sikkasztójának, Manojlovics Lázárnak ügye. A szerb rendőrség Greacson letartóztatta Markovics Arkadia főkönyvelőt és Újvidékre szállítja. Tegnep este a rendőrség letartóztatta Jankovics Dusánt. a Matica szolgálját. Jankovics Dusánnak százezer korona vagyona van, havi fizetése pedig 60 korona volt. Manojlovics ugyanis mindig a szolgát küldte a bankokhoz pénzért és Jankovics a felvett pénzek egy részét visszatartotta s mikor Manojlo a szemébe nevetett. Manojlovics védője védené elmeállapotának megvizsgálását fogja kérni, mert Neisser bécsi professzor két évvel ezelőtt paralitikusnak nyilvánította Manojlovicsot.

— A híres nótakirály, Csóka Józsi és fia teljes zenekarával ma és a következő napokon a Magyar Király kávéházban fog hangversenyezni.

— A Nemzeti Kávéházban ma és mindennap elsőrangú orfeum-előadás fővárosi műsorral. Fellépnek Németh Elza énekesnő, Anna von Beer táncosnő, berlini szépség, Kuti Piroška énekesnő, szenzációs, itt először rövid vendégjátéka miss Jahada angol ének- és táncosnőnek, chikágói kreol szépség, Mary Iar előadó művésznő. Hilda Wels átváltozó táncosnő, a Bécsi Molin Rouge v. tagja, Dévai Sándor rendező, Arányi József tánc-komikus, Ernst Altschul karmester. Teljesen új bohózatok. Kezdeté 9 órakor. Szíves pártfogást kér Rosner A., kávé.

— A Széchenyi-Mulatóban, Debreczen egyetlen orfeumában ma és a következő napokon az új tagok fellépte. Ma este remek kacagató bohózat: «A dupla könyvelő» és az egész új műsor.

— Fényképezési cikkeket legolcsóbban beszerezhetünk Horovitz Zsigmond papírkereskedésében, Piac-utca 12.

REGÉNY CSARNOK.

A KIRÁLYNŐ NYAKLÁNCA

(Folytatás.)

Közölte velük, hogy a biboros meg bizást kapott Mária Antoinettétől a híres nyaklánc megvételére. Hozzátette, hogy legyenek résen és a szükséges óvatossággal járjanak el az üzlet megkötésénél.

Lamottené igazat mondott; kitűnik ez az ékszerészeknek a későbbi per során tett vallomásából. «Január 24-én — adják elő — megjelent nálunk Rohan biboros ur és kért bennünket, hogy mutassunk neki különböző ékszereket. Mi felhasználtuk az alkalmat és felhívtuk figyelmét a nagy gyémánt nyakláncra. Miután alaposan megtekintette, azt mondta: megbízása van rá, hogy árát tudakolja, mire mi kijelentettük, hogy az ára egymillió hatszázezer frank.»

A biboros a további beszélgetés során kijelentette, hogy megbízója szándékáról nemsokára értesíteni fogja őket. Nem tudja, vajjon megnevezheti a reménybeli vevő nevét; ha erre nem kap engedelmet, akkor maga ő fogja a szükséges megállapodást megkötni.

Mivel az ékszerészek ismerték Rohan herceg gazdagságát és tudták, hogy adósságai dacára óriási jövedelem fölött rendelkezik, teljesen beleegyeztek a biboros ajánlatába.

Két nap mulva Rohan magához hívatta az ékszerészeket, a legnagyobb titoktartást kötötte lelkükre és a következő ajánlatot tette:

Megveszi a nyakláncot egy millió hatszázezer frankért, ha mindkét fél szakértői kinyilatkoztatják, hogy valóban megéri ezt a pénzt. Az egész összeg lefizetése négy egyenlő részletben történik és pedig az első részlet fél évvel a vétel után esedékes. Az ékszer 1785 február elsején a vevőnek a rendelkezésére kell bocsájtani.

Az ékszerészek elfogadták ezeket a föltételeket. Már február elsején a következő sorokat kapták a hercegtől:

«Ezennel megkérem Böhmer urat és társát, hogy iradjanak el hozzám még ma reggel a lehető leggyorsabban a kérdéses tárgygyal.»

«Elmentünk Rohan herceghez és átadtuk neki a nyakövet. Ő közölte velünk, hogy a vevő a felséges királyné és megmutatta nekünk az általlunk elfogadott vételi föltételeket, a melyek ezzel a záradékkal voltak kiegészítve: «Hejyesnek találtam; Mária Antoinette.» Kijelentette továbbá Rohan, hogy a királyné közvetlenül vele tárgyalt.»

Ugyanekkor lefizetett Böhmernek 30,000 frank foglalót, melyet, mint kifejezeten megjegyezte, Mária Antoinette megbízásából adott át.

«Ezt az összeget, mondá a biboros, a felséges asszony jelenlétemben vette ki egy tárcából, mely a budorájában levő kis sévresi porcellán-szekrényben feküdt. A tárcában magam láttam az első részletre szánt 400,000 frankot.»

Este a biboros a drága ékszerrel Versaillesbe kocsizott és Lamotte asszonynál szállott le, ki a város egy szép házában lakott. Alig időzött ott egy óráig, mikor megjelent Lesclaux, a királyné bizalmas komornyikja. — Rohan, ki hátrahúzódott a szoba árnyékos részébe, hogy rá ne ismerjenek, levelet vett át Lamottené a kezétől azzal a meghagyással, hogy adja át a nyakláncot, ami meg is történt.

(Folyt. köv.)

